

BULGARİSTAN'IN
AB KONSEYİ
DÖNEM
BAŞKANLIĞI
BİLGİ NOTU

T.C. Sofya Büyükelçiliđi
Ticaret Müşavirliği

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

İÇİNDEKİLER

Bulgaristan'ın AB Üyeliği	2
Üçlü AB Konseyi Dönem Başkanlığı (Trio-Estonya, Bulgaristan, Avusturya)	2
Estonya'nın Dönem Başkanlığı Öncelikleri	2
Bulgaristan'ın Dönem Başkanlığı Öncelikleri	2
<i>AB'nin geleceği ve genç nüfus - ekonomik büyüme ve sosyal uyum</i>	3
<i>Batı Balkanlar'ın AB perspektifi ve bağlanabilirlik (connectivity)</i>	3
<i>Güçlü ve birleşik Avrupa'nın güvenliği ve istikrarı</i>	3
<i>Dijital ekonomi ve gelecek için ihtiyaç duyulan yetenekler</i>	4
Başkanlıkları Dönemlerinde Bulgaristan ile Estonya Önceliklerine İlişkin Bir Karşılaştırma	4
Bulgar Halkının Bulgaristan'ın Dönem Başkanlığından Beklentileri	5
AB'nin Dönem Başkanlığı Süresince Bulgaristan'dan Beklentileri	5
Bulgaristan Dönem Başkanlığının Faaliyet Takvimi ve Gerçekleştirilecek Öncelikli Organizasyonlar	6
<i>Ülkemiz adına Başkanlık döneminde Bulgaristan'da gerçekleştirilecek etkinliklerin en önemlileri:</i>	6
<i>Başkanlık döneminde Bulgaristan'da gerçekleştirilecek etkinliklerden Bakanlığımız faaliyet alanını en fazla ilgilendirenler:</i>	7
Bulgar Basınında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı	7
Avrupa Basınında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı	11
Türkiye Basınında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı.....	12

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan'ın AB Üyeliği

Bulgaristan, 1 Ocak 2007 tarihinde AB üyesi olmuştur. Ülke, EURO Bölgesi'ne ve Schengen Bölgesi'ne dahil değildir. Bulgaristan, 7,1 milyonluk nüfusu ile AB nüfusunun % 1,4'ünü, 111 bin metre karelik toprak büyüklüğü ile AB topraklarının % 2,5'ini, 48,1 milyar Euro GSYİH'sı AB GSYİH'sının % 0,32'sini oluşturmaktadır. Satın alma gücü standartlarına göre ülkedeki bireysel tüketim AB ortalamasının % 53'ü kadardır.

Üçlü AB Konseyi Dönem Başkanlığı (Trio-Estonya, Bulgaristan, Avusturya)

Bulgaristan, AB Konsey Başkanlığını Estonya'dan devralarak 1 Ocak 2018 – 30 Haziran 2018 döneminde ilk defa yürütecektir. Bulgaristan'dan sonra 1 Temmuz 2018 - 31 Aralık 2018 döneminde, Avusturya dönem başkanı olacaktır. Söz konusu üç ülke bir buçuk yıllık dönemde birlikte üçlü (trio) AB Konsey Başkanlığını yapacak olup, Başkanlık döneminin öncelikli politikalarını belirlemişler, AB nezdinde gündeme getirilecek olan konuları ortaklaşa tespit etmişlerdir. Ülkeler belirlenen öncelikleri oluşturdukları bireysel programlar aracılığıyla gündeme getirmektedir.

Estonya'nın Dönem Başkanlığı Öncelikleri

Estonya'nın dönem başkanlığının sloganı "Denge Yoluyla Birlik" (Unity Through Balance) olmuştur. Bu hususta, günümüzün küresel sorunların çözümünde birlik içinde var olan ortak değerler etrafında bir araya gelmenin ve bu değerleri korumanın altı çizilmiştir. Bu ortak değerlerin korunması adına diğer ülke ekonomileriyle mal-hizmet ticareti, sermaye ve emek hareketlerinin serbest olduğu açık bir ekonomi ve toplum yapısının temin edilmesinin yanı sıra güvenli ve istikrarlı bir Birlik'in sürdürülebilir kılınmasına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Estonya'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı sürecinde benimsediği öncelikler,

- Açık ve yenilikçi bir Avrupa ekonomisi
- Güvenli ve emniyetli bir Avrupa
- Dijital bir Avrupa ve verilerin serbest dolaşımı
- Kapsayıcı ve sürdürülebilir bir Avrupa

olmuştur. Bunu yanı sıra İngiltere'nin AB'den ayrılma sürecinin başlaması ile bu konu da Estonya'nın dönem başkanlığında önemli yer almıştır.

Bulgaristan'ın Dönem Başkanlığı Öncelikleri

Bulgaristan'ın sloganı da birlik üzerinedir, "Birlikte Güçlüyüz" (United We Stand Strong) sloganıyla yola çıkan Bulgaristan, başkanlık döneminde üç C'ye; uzlaşma (veya mutabakat) (Consensus), rekabetçilik (Competitiveness) ve uyum (Cohesion) ilkelerine odaklanılacağına

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

vurgulamaktadır. Ülke, başkanlığı boyunca güvenlik, dayanışma ve istikrar ilkelerine dayanarak AB vatandaşlarının reel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ve zorlukları fırsata çevirmeye yönelik politikalar yürütmeyi hedefliyor. Bulgaristan'ın dönem Başkanlığı esnasında önem verdiği politikalar:

- Mülteci krizi ve terör saldırılarına karşılık olarak **güvenlik** politikaları
- AB vatandaşlarının refahını temin etmek doğrultusunda **Avrupa'da istikrar** politikaları
- Güncel sorunların birden fazla ülkeyi etkilediğinden ve bireysel çözümlerin uzun vadeli olmamasından dolayı **dayanışma anlayışı yüksek bir Avrupa'**ya ilişkin politikalar

Bulgaristan dönem başkanlığı öncelikleri

- AB'nin geleceği ve genç nüfus - ekonomik büyüme ve sosyal uyum
- Batı Balkanlar'ın AB perspektifi ve bağlanabilirlik (connectivity)
- Güçlü ve birleşik Avrupa'nın güvenliği ve istikrarı
- Dijital ekonomi ve gelecek için ihtiyaç duyulan yetenekler

başlıkları altında sıralanmıştır. Bulgaristan'ın dönem başkanlığı esnasında belirlediği öncelikler çerçevesinde ele alınacak başlık ve konular şöyledir:

AB'nin geleceği ve genç nüfus - ekonomik büyüme ve sosyal uyum

- *AB üyelerinin ekonomik büyümesinin devam etmesi*
- *EURO Bölgesi reform sürecine ilişkin tartışmalarda tüm AB üyelerinin yer alması (EURO Bölgesi'ne dahil olmayan ülkeler dahil)*
- *AB'nin Çok Yıllı Mali Çerçevesinin gelişimi için aktif ve yapıcı müzakerelerin gerçekleştirilmesi*
- *AB'nin mevcut fonları ve yeni açılacak fonlar arasında denge sağlanması*
- *Finansal araçlar ve hibe destekler arasında denge sağlanması*

Batı Balkanlar'ın AB perspektifi ve bağlanabilirlik (connectivity)

- *Batı Balkanlar'daki ülkelere somut bir AB perspektifi sağlanması*
- *Batı Balkanlar'daki ülkelerin kendileri arasında ve AB ülkeleri ile bağlantılarının sağlanması (ulaşım, enerji, eğitim, iletişim vs.)*
- *Batı Balkanlar'da kalıcı barış, güvenlik ve refah için gerekli altyapının oluşturulması*

Güçlü ve birleşik Avrupa'nın güvenliği ve istikrarı

- *Güvenlik ve göç konularında AB üyeleri arasında fikir birliği ve görev paylaşımının sağlanması*
- *Sığınma ve mültecilerin ülkelerine geri gönderilme konularına kalıcı ve adil çözümler getirilmesi*
- *Göç sorununun neticelerini çözmeye yönelik tedbirlerin alınması ile göç sorununun kaynağı ile ilgili kısa ve uzun vadeli önlemlerin alınması*

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

- *AB sınırlarında güvenlik kontrollerinin güçlendirilmesi*
- *Güvenlik, suçla ve terörle mücadele alanlarında bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının işlerliğinin geliştirilmesi*
- *Efektif, hızlı ve adil yargı sistemi oluşturmaya yönelik çalışmaların devam etmesi*

Dijital ekonomi ve gelecek için ihtiyaç duyulan yetenekler

- *Dijital tek Pazar- inovasyonlara erişim-eğitim sektörü-işgücü piyasası arasındaki bağlantı ve teknolojik gelişim*
- *Elektronik iletişim, sınır ötesi hizmet sunumu (özellikle KOBİ'ler tarafından), fikri mülkiyet, elektronik dokunulmazlık ve siber güvenlik gibi konuların ele alınması*
- *Rekabetçi, esnek ve başarılı bir Avrupa için genç nüfus eğitiminin gelecekte ihtiyaç duyulacak yetenekler ile bağlanması*
- *AB eğitim sistemleri ve eğitim programlarının modernizasyonu*
- *Resmi ve gayri resmi eğitim ile toplumsal kapsayıcılığı sağlamak*
- *Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimin her seviyesine entegre edilmesi*

Estonya'nın dönem başkanlığında olduğu gibi Bulgaristan'ın da dönem başkanlığında Brexit sürecinin devam etmesi bekleniyor. Bulgaristan, başkanlık döneminde şeffaflık ve sorumluluk prensipleri çerçevesinde reel sonuçlar almayı, AB üye ülkeleri arasında fikir birliği, uzlaşma ve anlaşma sağlayarak karar süreçlerinin işlenmesini ve mevzuatın uyumlaştırılmasını, beraberlik ve işbirliği çerçevesinde tüm seviyelerde ortak çalışmalarını teşvik etmeyi hedeflemektedir.

Başkanlıkları Dönemlerinde Bulgaristan ile Estonya Önceliklerine İlişkin Bir Karşılaştırma

Bulgaristan ve Estonya'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı sürecinde kabul ettikleri 4 öncelikli politikadan ikisi büyük oranda örtüşmektedir. Estonya'nın başlattığı ve dönem başkanlığı boyunca çok büyük önem verdiği dijitalleşme ve verilerin serbest dolaşımı politikalarını Bulgaristan devam ettirmeyi hedeflemektedir. İkinci örtüşen program ise AB'nin güvenliğine ve emniyetine ilişkindir. Bulgaristan bu alanda Estonya'nın yapmış olduğu 500 milyon vatandaşın her türlü güvenliğinin sağlanması ile Birlik içinde refah, barış ve istikrarın temin edilmesine yönelik çalışmaları Bulgaristan AB içerisinde ve AB sınırlarında güvenlik kontrollerinin güçlendirilmesi, göç yönetiminin ve geri gönderme politikasının verimliliğinin artırılması, güvenlik, suçla ve terörle mücadele alanlarında bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının işlerliğinin geliştirilmesi, Avrupa Ortak Sığınma Sistemi reform çalışmalarının tamamlanması politikaları ile devam ettirmeyi düşünmektedir. Bunun yanı sıra Estonya başkanlığında başlayan İngiltere'nin AB'den ayrılma süreci de yine Bulgaristan döneminde devam edecektir.

Estonya'nın öncelikli politikalar arasında belirlediği "Açık ve yenilikçi bir Avrupa Ekonomisi" ile Bulgaristan'ın öncelikli politikaları arasında olan "AB'nin geleceği ve genç nüfus-ekonomik büyüme ve sosyal uyum" politikaları genel olarak ekonomik büyümeyi, adil ve rekabetçi pazar oluşturulmasını hedeflemektedir. Fakat bu programların alt başlıkları incelendiğinde bazı önemli farklılıklar görülmektedir. Estonya, bilgiye dayalı büyüme ve

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

rekabeti destekleyen yeni iş imkanlarının yaratılması, bu noktada Birliğin temel işleyişini sağlayan dört özgürlüğün korunmasına önem verilmesi, ticaret konularındaki müzakerelerin ilerletilmesi, AB genelinde iş yapma potansiyelinin artırılması, hizmet sunumunun sağlanması, bankacılık sektöründe istikrarın sağlanması, Enerji Birliği kapsamında tüm tüketicilerin güçlendirilmesi, elektrik iç pazarının oluşturulması üzerine çalışmalar yapmışken, Bulgaristan 2020 sonrası için AB'nin Çok Yıllı Mali Çerçevesinin reformu, 2020 sonrası için Uyum Politikası, ortak Tarım Politikasında yalınlaştırma ve modernleştirme, ekonomik ve parasal birlik, Tuna nehri ve Karadeniz bölgelerinde sürdürülebilir bütünsel bir yaklaşım, Avrupa'nın geleceğinde gençlere merkezi bir rol verme alanlarında çalışmalar yürütmeyi hedeflemektedir.

Öncelikli programdan son başlıklar birbirinden çok farklıdır. Kapsayıcı ve Sürdürülebilir bir Avrupa başlığı altında Estonya yüksek kalitede eğitimin ve iş imkanlarının sağlanmasının yanı sıra kalkınma politikası konusunda ülke becerilerinin artırılması için eşit koşulların ve fırsatların yaratılmasına ağırlık verilmesi üzerine çalışmalar yapmıştır. Bulgaristan ise Batı Balkanlar'ın AB perspektifi ve bağlanabilirlik (connectivity) başlığı altında; Batı Balkanlar'daki tüm ülkelere somut bir AB perspektifinin sağlanması, Batı Balkanlar'da barış, güvenlik ve refahın tesis edilmesi ve Batı Balkan ülkelerinde Avrupa değerlerine saygı gösterilmesinin desteklenmesi, Batı Balkanlar'ın bölgesel işbirliği ve iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi yönünde teşvik edilmesi, bölge ülkelerinin AB Tek Pazarı ve Dijital Tek Pazar ile bağlantılarının güçlendirilmesi, ulaşım, iletişim, altyapı ve enerjide bağlanabilirlik konularının gündeme alınmasını hedeflemektedir.

Estonya ve Bulgaristan'ın dönem başkanlıkları için öngördükleri bütçe hemen hemen aynı olup 75 milyon euro civarındadır. Estonya bu bütçenin büyük bir kısmını dijitalleşme ve insan eğitimi için kullanmıştır. Bu bütçeyi altyapı yatırımları için kullanmamıştır. Bulgaristan ise tam tersine, bütçesinin yarısından fazlasını toplantıların gerçekleşeceği ve bazı delegelerin ağırlandacağı binaların tamiri ve Sofya Havaalanı'na yeni viyadük inşaatı için kullanmıştır.

Bulgar Halkının Bulgaristan'ın Dönem Başkanlığından Beklentileri

Bulgaristan'ın en çok izlenen ulusal televizyon kanalları arasında olan BTV'nin yaptığı ankete göre, Bulgar halkının Bulgaristan dönem Başkanlığından beklentileri şöyledir:

- Balkanlar'ın lideri olduğunu gösterecek - % 14;
- AB'deki konumunu güçlendirecek - % 14;
- EURO Bölgesi'ne aday ülkeler arasına girecek - % 7;
- Avrupa önünde rezil olacak - % 20;
- Ülkenin iç siyasi krizleri, AB Dönem Başkanlığının önüne geçecek - % 7;
- Hiçbir beklentisi olmayanlar - % 36;
- Diğer - % 0

AB'nin Dönem Başkanlığı Süresince Bulgaristan'dan Beklentileri

AB, önümüzdeki dönemde Bulgaristan'dan genel olarak AB Konseyi toplantılarında Başkanlık yapmasını, toplantıların gündemini belirlemesini, çalışma programları hazırlamasını ve Konsey ve diğer AB kurumları arasındaki iletişimde koordinasyon ve temsilcilik görevlerini

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

üstlenmesini beklemektedir. Bulgaristan başkanlığından AB'nin ortak geleceği için güncel sorunlara ortak çözümler üretilmesine katkı sağlaması beklenmektedir. AB, vatandaşlar ve kurumlar arasındaki mesafenin kısaltılmasını ve iletişimin gelişmesini öncelikleri arasında tutmaktadır. Bulgaristan'dan istihdam, ekonomik büyüme ve güvenlik konularına yoğunlaşması beklenmektedir. Başkanlığı esnasında Bulgaristan, toplantıların düzgün bir şekilde gerçekleşmesini ve Konsey prosedürleri ve çalışma metodolojilerinin usulüne göre uygulanmasını temin etmek durumundadır.

AB Konsey Başkanı Donald Tusk, Bulgaristan Başbakanı Boyko Borisov ile 19 Ekim 2017 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirdiği görüşmede Bulgaristan'ın başkanlık döneminde Avrupa'nın gündeminde olan sorunların çözümü noktasında yapıcı bir rol almasını beklediğini aktarmıştır. Tusk, AB'nin Bulgaristan hükümetine bölgedeki birliği sağlayan istikrarlı bir ortak olarak güvendiğini dile getirmiştir.

Bulgaristan Dönem Başkanlığının Faaliyet Takvimi ve Gerçekleştirilecek Öncelikli Organizasyonlar

Resmi açılışının 11 Ocak 2018 tarihinde yapılması öngörülen Bulgaristan Dönem Başkanlığı'nda;

- 1 Zirve (17 Mayıs 2018'de Sofya'da; "Batı Balkanlar" Zirvesi),
- 12 Gayri resmi Konsey Toplantısı,
- 25'in üzerinde yüksek düzeyli etkinlik,
- Siyasi ve uzmanlar düzeyinde 200'ü aşkın etkinlik ve
- Parlamento düzeyinde etkinliğin yapılması; Dönem Başkanlığına ilişkin kültürel program kapsamında Bulgaristan'da, AB içinde ve diğer üçüncü ülkelerde muhtelif etkinliklerin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Bulgaristan dönem başkanlığının siyasi faaliyet takvimine, söz konusu başlıklarda ele alınacak konulara ve gündem maddelerine <https://eu2018bg.bg/en/political-meetings> bağlantısından ve ekte gönderdiğimiz kitapçıktan ulaşılması mümkündür.

Ülkemiz adına Başkanlık döneminde Bulgaristan'da gerçekleştirilecek etkinliklerin en önemlileri:

1. Balkan Gaz Dağıtım Merkezi'ni konu alan 2 Mart 2018 tarihinde gerçekleşecek olan Enerji Günleri etkinliği ile bu etkinliğin devamı olan ve 5 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirilecek olan 2. Yatırımcı Yuvarlak Masa etkinliği.
Bulgaristan, ülkede doğal gaz dağıtım merkezi inşa ederek Güneydoğu Avrupa'nın doğal gaz transitinde önemli bir rol oynamayı hedeflemektedir. Balkan Doğal Gaz Dağıtım Merkezi olarak adlandırılan bu merkez sayesinde 15 milyar metreküpe kadar doğal gaz dağıtımını gerçekleştirilebileceği değerlendirilmektedir. Proje halen fikir aşamasındadır.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

2. 16 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleşecek AB-Batı Balkanlar: Büyüme, güvenlik ve bağlanabilirlik etkinliği, ülkemiz dahil tüm ülke liderlerinin katılımı ile yapılması öngörülmektedir;
3. Rekabetçilik (İç piyasa, Ar – Ge ve İnovasyon) konulu toplantı 31 Ocak - 2 Şubat 2018 tarihlerinde gerçekleşecektir.

Başkanlık döneminde Bulgaristan'da gerçekleştirilecek etkinliklerden Bakanlığımız faaliyet alanını en fazla ilgilendirenler:

1. Dış İlişkiler – Ticaret toplantısı 26-27 Şubat 2018 tarihlerinde gerçekleşecektir;
2. “Gümrük Birliği” çalışma grubunun gayri resmi toplantıları 17-18 Mayıs 2018 tarihlerinde gerçekleşecektir;
3. IT sektörünün önde gelen etkinliği WEB IT Festivali 26-27 Haziran 2018 tarihlerinde gerçekleşecektir. (WEBIT Organizasyon Komitesi, Müşavirliğimizle bağlantıya geçip, ülkemizden kamu, sivil toplum ve firma düzeyinde katılım konusunda işbirliği talebinde bulunmuştur. Konu, Bakanlığımız Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne iletilmiştir.)

Bulgar Basınında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı

Bulgaristan AB Dönem Başkanlığı İçin Körü Körüne Harcama Yapıyor

Bulgaristan, dönem başkanlığı için öngörülen 150 milyon levalık tutarın şu ana kadar ne kadarının harcadığını bilmiyor. Kültür Bakanı Boil Banov'un bildirdiği NDK (Ulusal Kültür Sarayı) onarımı için 45 milyon levalık tutar, şu ana kadar verilen tek kesin rakamdır. Diğer ilgili bakanlıklar, Şimdi/Sega gazetesinin harcamalarla ilgili sorusuna net cevap verememişlerdir. (Şimdi/Sega Gazetesi)

Bulgaristan'ın AB Dönem Başkanlığı Rusya'ya Karşı Yaptırım Sorununu Çözmeye Çalışacak

TASS haber ajansının Bulgaristan'ın AB dönem başkanlığından sorumlu Bakan Lilyana Pavlova'nın açıklamasına atıfla aktardığı bilgiye göre, Bulgaristan'ın Dönem Başkanlığının önceliklerinden birisi Rusya'ya karşı uygulanan yaptırımlar sorununun çözüme bağlanması olacaktır. (24 Saat/Çasa Gazetesi)

Bulgaristan'ın Dönem Başkanlığında Dört Önemli Konu Görüşülecek

Bulgaristan'ın AB dönem başkanlığında Avrupa Komisyonu'nun 2021-2027 bütçesi, Brexit müzakerelerinin ikinci aşaması, göç politikasında değişiklikler ve Polonya sesinin “bloke edilmesi” konuları görüşülecek. (Emek/Trud Gazetesi)

Ocak Ayında Sofya'ya 214 Bakan Geliyor

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan'ın AB dönem başkanlığının başlaması sebebiyle Ocak ayında AB üyesi ülkelerden 214 bakanın çeşitli oturumlar için Sofya'ya gelmeleri bekleniliyor. Güvenlik tedbirlerinden dolayı AB komiserlerinin nerede konaklayacakları bilgileri gizli tutuluyor. (Telegraf Gazetesi)

Tsvetanov: Önümüzdeki Yıl Bulgaristan Schengen Üyesi Olacak

GERB Başkan Yardımcısı Tsvetan Tsvetanov: AB üyesi ülkelerinin Bulgaristan'a verdiği notların tümü olumlu, bu nedenle önümüzdeki yılda Schengen üyesi olacağımıza inanıyorum. (Telegraf Gazetesi)

Bulgaristan, Avrupa Birliği (AB) Konseyi Dönem Başkanlığını 1 Ocak İtibariyle Devraldı

Estonya'dan devraldığı AB dönem başkanlığını 30 Haziran 2018'e kadar yürütecek olan Bulgaristan'ın programına göre, AB'de ekonomi ve sosyal uyum konularına öncelik verilecek. Ayrıca, AB içerisinde ekonomik ve parasal birliğin daha fazla derinleştirilmesi hedeflenecek. Avrupa'nın istikrar ve güvenliği bir başka öncelikli konu olacak. AB'nin dış sınırlarının güvenliğinin artırılması, daha etkin bir göç yönetimi ve üye ülkeler arasında savunma alanında iş birliğini daimi hale getirmeyi öngören Yapılandırılmış Daimi İşbirliği (PESCO) projesinin uygulanması sağlanacak. Batı Balkanlar'daki aday ülkelerin katılım reformları desteklenecek ve bölge ülkelerine daha fazla destek verilecek. Türkiye ile diyalog ve iş birliği yakın biçimde sürdürülecek. Türkiye-AB sığınmacı mutabakatının tam olarak uygulanması desteklenecek. Türkiye ve Batı Balkanlar ülkeleriyle terörle mücadele konusunda işbirliğine özellikle önem verilecek. (https://www.kircaalihaber.com/?pid=3&id_news=20332)

Bulgaristan Başbakanı Boyko Borisov'un Türkiye'nin AB'ne Girmesi İle İlgili Sözleri

Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri ve Çin liderleri arasında Macaristan'da yapılan toplantıda Başbakan Borisov şu ifadeleri kullandı: Hepimiz Türkiye'nin AB'ne girmeyeceğini biliyoruz. AB üye ülkeleri, Brexit ile yapılacağı gibi, Türkiye ile de stratejik bir anlaşma imzalanması yönünde düşünmesi gerekiyor. Böyle bir anlaşma tüm tartışmalı konuları çözebilir ve NATO'nun güney kanadını güvence altına alabilir. Victor (Orban) da Türkiye'nin AB için uygun olmadığını, fakat güneyde sırtımızı Türkiye koruduğu için geceleri rahat uyuduğumuzu söyleyerek beni destekledi ve sözlerime güldü. (<https://news.bg/politics/borisov-vsichki-znaem-che-turtsiya-nyama-da-se-prisaedini-kam-es.html>)

Başbakan Boyko Borisov Türkiye AB Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik İle Görüştü

1 Aralık 2017

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin istikrarlılığı ve sürdürülebilirliği Bulgaristan dış siyasetinin önceli olduğu, Başbakan Boyko Borisov ile Türkiye AB Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik arasında gerçekleştirilen görüşmede teyit edildi. Söz konusu görüşmede iki ülke arasındaki ilişkilerin iyi komşuluk, karşılıklı saygı ve içişlerine karışmama prensiplerine dayandığı ifade edildi.

Görüşme sırasında Boyko Borisov Türkiye'nin Bulgaristan'a komşu, NATO'da müttefik ve göç, terörle mücadele, enerji, tarım, ticaret gibi konularda önemli ortak olduğunun altını çizdi.

Görüşmenin devamında Boyko Borisov şu ifadelerine yer verdi: "Son aylardaki değişik düzeylerde aktif ve yapıcı diyalog, ikili ilişkilerde olumlu ortam yaratılmasını sağlamaktadır".

Boyko Borisov ve Ömer Çelik iki ülkenin sığınmacı akınının önlenmesiyle ilgili uğraşlarına yüksek not verdi ve AB ile Türkiye arasında imzalanan Göç Anlaşması'nın olumlu sonuçlarına değinerek, söz konusu sonuçların esnasında AB'ye giren yasadışı sığınmacı sayısında azalma olduğunu belirttiler.

Bulgaristan Başbakanı ve Türkiye Bakanı iki ülke arasındaki büyüyen ekonomik işbirliğinin altını çizerek, enerji, enerji altyapısı, yatırım, hayvancılık, ulaştırma ve turizm alanlarındaki ikili ilişkilerde daha fazla gelişme imkânı oluşu konusunda hemfikir olduklarını açıkladılar. (<http://www.government.bg/cgi-bin/e-cms/vis/vis.pl?s=001&p=0212&n=4377&g>)

Bulgaristan: "Zor Zamanlarda AB Dönem Başkanlığı"

Bulgaristan 01 Ocak 1018 tarihinde AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı Estonya'dan devraldı. Schengen ve EURO Bölgesi'ne katılmak isteyen Bulgaristan'ı Brexit ve göç politikaları gibi zorlu konular bekliyor.

1 Ocak itibariyle AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı üstlenen Bulgaristan'ı önemli konular bekliyor. Brexit müzakereleri, Birlik içinde ortak bir mülteci ve göç politikası oluşturulmasına yönelik tartışmalar ve AB'nin 2020 Mali Çerçevesi, bunlardan sadece birkaçı. Bulgaristan'ın AB Konseyi Dönem Başkanlığı'ndan sorumlu bakanı Lilyana Pavlova da hem Bulgar hem de Avrupa Parlamentosu'nda ülkesinin dönem başkanlığına yönelik hazırladığı programı duyurdu.

İyi bir dönem başkanlığının, fikir birliği, diyalog ve uzlaşmayı gerektirdiğini vurgulayan Pavlova, ağırlık verilecek bazı önemli konuların yanında Sofya yönetimi için AB'nin birlik ve istikrarının önemli olduğuna dikkat çekti.

Bakan Pavlova, ayrıca kendileri için 2020 bütçesi ve Brexit görüşmelerine bağlı olan genç insanların geleceğinin önemli olduğunu belirtti. Programda ayrıca Batı Balkan ülkelerinin AB perspektifleri, mülteci ve göç kapsamında güvenlik ve istikrar, ortak bir savunma ve ekonomik büyüme ile AB'nin üniter dijital pazarına odaklanmış konular listeleniyor.

Brexit ve Göç paketi

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bulgaristan'ın en önemli gündem başlıkları arasındaki göç politikasına yönelik bir "göç paketi" bulunuyor. Bu kapsamda Sofya hükümeti, Batı ile Doğu Avrupa ülkeleri arasında göç politikaları konusundaki farklılıkları gidermek ve Avusturya'nın 1 Temmuz 2018'deki AB Dönem Başkanlığı öncesinde bu konuda bir fikir birliği sağlamayı hedefliyor. Zira Avusturya hükümeti çok daha sıkılaştırılmış bir göç politikası için bastırıyor.

Hazırlık yapılan bir diğer konu ise Brexit müzakereleri. AB Başmüzakerecesini Michael Barnier ve Bulgaristan Başbakanı Boiko Borisov, Bulgaristan'ın AB Konseyi Dönem Başkanlığı sırasında Brexit müzakereleri konusunda önemli ilerlemeler sağlanacağını umduklarını belirttiler. Barnier, Bulgaristan'ın AB Konseyi Dönem Başkanlığı'na iyi hazırlandığını belirterek, Bulgar hükümetinin Brexit müzakerelerinin ilerletilmesi için gösterdiği çabadan dolayı da teşekkür etti.

Batı Balkan için devreye girecek

Bulgaristan, kendisi için en önemli konulardan olan Batı Balkan için son derece etkili bir çaba göstermek istiyor. Bu bağlamda yetkin ve yapıcı bir arabulucu olarak anılma hedefindeki Sofya hükümeti şimdiden bu konuda düzenlenecek bir AB Zirvesi için 17 Mayıs 2018 tarihini belirledi.

Almanya eski Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Almanya- Bulgaristan Forumu Başkanı Sosyal Demokrat Partili Gernot Eler DW'ye yaptığı açıklamada, "Bulgaristan Batı Balkan'a, genişleme ve uyum politikalarına güçlü bir ağırlık verecek. Bu bağlamda, bölgedeki ikili ilişkileriyle de iyi koşulları beraberinde getiriyor" dedi.

Madalyonun öteki yüzü

Tüm bunların yanı sıra AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı üstlenecek Bulgaristan, hala AB'nin denetimi altında bulunuyor. Münih merkezli Güneydoğu Avrupa Toplumu Yönetim Kurulu Başkanı Johanna Deimel'e göre, "bu ilk kez olan yeni bir durum." Deimel, AB'ye girişinden itibaren İşbirliği ve Doğrulama Mekanizması (CVM) tarafından izlenen Bulgaristan'a yönelik bu kapsamdaki son raporun oldukça "alarm erici" olduğuna dikkat çekiyor.

DW'ye açıklamasında, raporda, Bulgaristan'da bağımsız yargıya doğrudan müdahale edildiği, yargıçların bağımsızlığının zayıflatıldığı ve hatta Anayasa'ya aykırı kanunlar kabul edildiğine dikkat çeken Deimel; bu arka plan dikkate alındığında Bulgaristan'ın Batı Balkan ülkelerine örnek olamayacağı görüşünde. Deimel, Bulgaristan'ın AB için doğru dönem başkanı olacağı konusunda bu nedenle çekinceleri olduğunu dile getirdi.

Avrupa yanlısı çoğunluk

Bulgaristan'ın AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı başarılı şekilde sürdürebileceğine dair çekincelere yol açan bir diğer gerekçe olarak hükümet ortağı aşırı sağcı Birleşik Vatandaşlar gösteriliyor. Riedrich-Naumann Vakfı'ndan Daniel Kaddik bu durumun bir sorun olduğuna dikkat çekerek, tanınmış yabancı düşmanı, milliyetçi, ya da korumacı kişilerin önemli

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

kurumların başına geldiğini belirtti. Kaddik bunun yol açtığı sorunu izah edebilmek için de Başbakan Yardımcısı Valeri Simeonov'un azınlıklara yönelik nefretini saklamadan Romanları "yabani maymunlar" olarak tanımlayabildiğini örnek gösterdi.

Araştırma şirketi Gallup'un kamuoyu anketine göre, Bulgarların yüzde 62'si AB'ye güven duyuyor. Bu oran 2016 yılı Aralık ayında yapılan kamuoyu anketine göre yüzde 12'lik puanlık bir artış anlamına geliyor. Anket katılımcıların yüzde 55'i Bulgaristan'ın AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı başarıyla yürüteceği yönünde görüş bildiriyor.

Bulgarlar dönem başkanlığı ile aynı zamanda Schengen Bölgesi ve EURO Bölgesi'ne girmeleri yönünde olumlu bir puan sayılmasını umuyor. Gözlemciler, henüz EURO Bölgesi'ne dahil olma ihtimali ufukta görünmese de Schengen Bölgesi'ne katılma ihtimaline engel olmadığından yola çıkıyor. Ne var ki, Bulgaristan her ne kadar iyi ekonomik veriler sunabilse de ne yazık ki EURO Bölgesi'nde çok fazla destekçisi bulunmuyor. (https://kircaalihaber.com/?pid=3&id_news=20338)

Avrupa Basımında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı

DW: Bulgaristan, Çalkantılı Bir Dönemde AB Başkanlığını Devralıyor

DW, Bulgaristan'ın, Brexit süreci, mülteci sorunu ve 2020 dönemi sonrası bütçe tartışmalarından dolayı, çalkantılı bir dönemde AB Başkanlığını devraldığını öne sürüyor. Bulgaristan'ın, Avrupa'da birliği ve istikrarı korumak, gençlere gelecekle ilgili parlak fırsatlar sunmak, ortak Avrupa savunma politikasını desteklemek gibi hedeflerin yanı sıra, Batı Balkanlar'ın AB üyeliği sürecinde ehil ve yapıcı aracı rolünü üstlenmek istediğine de işaret ediliyor ve hatta 17 Mayıs 2018 tarihinde AB'nin genişletilmesine ilişkin zirve planladığı da aktarılıyor. Bulgaristan'ın Brüksel denetimi (monitoring) altında kalmasına rağmen AB başkanlığına seçilmesinin de bir ilk olduğuna vurgu yapıyor. Gallup International'ın yaptığı bir anketin sonuçlarına göre Bulgarların % 62'si AB'ne güven duyuyor, % 55'i de Bulgaristan'ın AB başkanlığının başarılı geçeceğine inanıyor. Sofya'nın başkanlık ile ilgili beklentileri arasında Schengen bölgesine giriş sürecinin hızlandırılması ve Birliğin ortak para birimine geçiş şansının artması yer alıyor. Uzmanların görüşüne göre Bulgaristan'ın Schengen bölgesine giriş imkanı yüksek olsa da, EURO Bölgesi'ne geçiş imkanının halihazırda düşük olduğu yönünde. (DW, <http://www.dw.com/en/bulgaria-takes-over-eu-presidency-in-turbulent-times/a-41963616>)

The Guardian: AB'de Yolsuzluk Oranı En Yüksek Ülke Dönem Başkanlığını Devralıyor

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün yolsuzluk algıları endekslerine göre, Bulgaristan AB'deki yolsuzluk oranı en yüksek ülke. Yolsuzlukla mücadele kampanyacıları (campaigners), Brüksel'in Sofya konusunda yumuşak davrandığından korkarken, yönetimde aşırı sağcı partilerinin varlığı da endişeleri artırıyor. Bunlara rağmen, ödeme gücü olan ve istikrarlı bir Bulgaristan Brüksel için "sorunlu ülke" konumunda değil. Bulgaristan, Polonya gibi hukuk üstünlüğünü ihlal ettiği için yaptırımlara maruz değil, ne de Macaristan gibi mülteci kotaları hakkında Brüksel ile tartışma içerisinde. Ne de Yunanistan gibi 3 milyar euroluk kurtarma

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

planları gerektiren bir ülke. (<https://www.theguardian.com/world/2017/dec/28/bulgaria-corruption-eu-presidency-far-right-minority-parties-concerns>)

Euronews: AB'nin En Fakir ve Yolsuzluk Oranı En Yüksek Olduğu Söylenen Ülke AB Başkanlığını Devralıyor

AB'nin en fakir ve yolsuzluk oranı en yüksek olduğu söylenen ülke AB başkanlığını devralıyor. Ülkenin başkanlık dönemindeki öncelikleri arasında AB'ye üye olmak isteyen Batı Balkanlar ülkeleri yer alıyor. (<http://www.euronews.com/2017/12/31/bulgaria-takes-up-eu-presidency>)

The Irish Times: Bulgaristan'ın AB Başkanlığı Döneminde Önemli Gündem Konularından Biri de Brexit Olacak

Bulgaristan'ın AB Başkanlığı dönemindeki asıl hedefleri, yaygın olan yolsuzluk, basın özgürlüğü tehditleri ve koalisyon hükümetindeki aşırı sağcı partilerin varlığı ile ilgili duyduğu utançtan (embarrassment) kaçınırken, komşularının üyelik umutlarını dile getirmek ve yüzlerce AB toplantı ve etkinliğini sorunsuz bir şekilde gerçekleştirmek olacak. Önemli gündem konularından biri de Brexit olacak. AB'nin Brexit müzakerecisi Michel Barnier Sofya'ya yaptığı son ziyarette, önümüzdeki altı ay boyunca "Brexit ile ilgili dört önemli adım atmamız gerekiyor, bu yüzden müzakerelerde ortak Avrupa tutumunun sergilenmesinde size çok güveniyoruz" demişti. Halihazırda yaklaşık 100 000 vatandaşının İngiltere'de yaşamakta ve çalışmakta olan Bulgaristan, Brexit'in olabildiğince uyumlu olmasını istiyor.

Sofya'nın ne Varşova, Budapeşte veya etkili batı Avrupa başkentlerinin olduğu gibi geçirmek (push) istediği güçlü ulusal gündemi bulunuyor, ne de Brüksel ile tartışmalara girmek peşinde. Bu durum Bulgaristan'ı bu zor dönemde başkanlık için tercih edilir konuma koyuyor. Skandaldan arındırılmış bir başkanlık, Bulgaristan'ın imajını iyileştirebilir ve Schengen'e biraz daha yakınlaştırabilir, ancak altı aylık ek inceleme dönemi, politikacılarının isimlerinin skandal ve gaflarla anılan bir ülke için de risklidir.

Türkiye ile uzun kara sınırı göz önünde bulundurulduğunda, Bulgaristan sınır güvenliği ve mülteciler konusunda sürdürülebilir bir politika izlenmesi için ısrar edecektir ve göç meseleleri AB gündeminde yüksek kalmaya devam edecektir. (<https://www.irishtimes.com/news/world/europe/brexit-set-to-dominate-graft-plagued-bulgaria-s-eu-presidency-1.3342232>)

Türkiye Basınında Bulgaristan'ın AB Başkanlığı *Komşuluğa Sığar Mı Bu*

AVRUPA Birliği'ne üye olduğu 2007'den bu yana ilk kez dönem başkanlığı görevini üstlenecek olan Bulgaristan, altı aylık programında Türkiye'yi dışlayan bir yaklaşım benimsedi. 1 Ocak'ta dönem başkanlığını Estonya'dan devralacak olan Bulgaristan, genişleme sürecinin ana önceliklerden biri olacağını altını kalın şekilde çizdiği programında, Türkiye'nin AB sürecine ilişkin tek cümle kullanmazken Batı Balkanlar'ı odağa yerleştirdi. Genişleme sürecinde Batı

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Balkanlar ve Türkiye’yi birbirinden ayırma yaklaşımı son dönemde Brüksel’de de iyiden iyiye yerleşmeye başlamış durumda.

Bulgaristan’ın altı aylık yol haritasında “Bulgaristan Dönem Başkanlığı, Türkiye ile diyalog ve işbirliğini sürdürme doğrultusunda çalışacaktır” ifadesiyle yetindi. Türkiye için bu cümlelerin kullanıldığı paragrafta Batı Balkanlar için ise “Batı Balkanlar’ın geleceği Avrupa hedefinde yatmaktadır” denildi. Bulgaristan, bu ülkelerin ilerleme sağlamasına yardım etmek için yoğun şekilde çalışacağını vurguladı.

2018’de Özel Zirve

Batı Balkanlar’a yönelik ilgi Bulgaristan döneminde tavan yapacak. Türkiye’nin zirve talebine bir türlü olumlu yanıt vermeyen AB liderlerinin 17 Mayıs 2018’de Bulgaristan’ın başkenti Sofya’da Batı Balkanlar için özel bir zirve düzenlenmesi planlandı. AB üyesi ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarının katılacağı zirve gayriresmi nitelikte olacak. AB’nin Batı Balkanlar ilgisi bununla da sınırlı kalmayacak. Şubat 2018’de AB Komisyonu Başkanı Jean Claude Juncker’in, Sırbistan ve Karadağ’ın AB’ye katılımına yönelik bir strateji belgesi açıklaması öngörülüyor.

18 Mart Mutabakatı Öncelik

Genişleme konusunda Türkiye’ye mesafeli duran Bulgaristan, kendisini de doğrudan ilgilendiren, Brüksel ile Ankara arasındaki mülteci krizi odaklı 18 Mart mutabakatına büyük önem veriyor. Bu yaklaşım programa yansıtılarak, “18 Mart 2016 mutabakatının bütünüyle uygulanması desteklenecek” denildi. Bulgaristan’ın Türkiye bağlantılı olarak önem verdiği bir başka unsuru da terörle mücadele oluşturdu.

Tam Üyeliğe Sıcak Bakmıyor

Bulgaristan, Türkiye söz konusu olduğunda fazla sorun çıkarmayan ve Ankara ile iyi ilişkilerin korunmasından yana tavır takınan AB ülkeleri arasında yer alıyor. Türkiye ile ilişkileri sadece AB boyutunda görmeyip güvenlik ve tarafları ilgilendiren diğer konuları da öne çıkaran Bulgaristan, tam üyelik konusuna ise çok sıcak bakmıyor. Bulgaristan Başbakanı Boyko Borisov, geçen hafta katıldığı bir televizyon programında, “Türkiye’nin AB’ye üye olacağı konusunda ikiyüzlülüğü bırakalım. En iyisi oturalım ve Türkiye ile AB arasında özel bir anlaşma yapalım” demişti.

Alman Dışişleri Bakanı Gabriel: Brexit Türkiye için Model Olabilir

ALMANYA Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel, Türkiye-AB ilişkilerinde alternatif yollar aranması gerektiğini belirterek, Brexit’in (İngiltere’nin AB’den ayrılması) Türkiye ve Ukrayna ile ilişkilerde yeni bir model oluşturabileceğini söyledi.

SOFYA TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Funke medya grubuna konuşan Gabriel, Ankara ile daha sıkı yeni bir Gümrük Birliği'ne gidilebileceğine işaret ederek, “Ama Türkiye'deki durum yeniden değişmediği sürece bu söz konusu olamaz” dedi. Önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin de Ukrayna'nın da AB'ye üye olabileceğini düşünmediğini belirten Almanya Dışişleri Bakanı, bu nedenle “daha yakın bir işbirliği için alternatif yollar aranması gerektiğini” söyledi.

Türkiye'de Avrupa ile ilişkileri iyileştirme yönünde irade bulunduğunu, bunun kendileri için de geçerli olduğunu kaydeden Alman Bakan, “Türkiye'de tutuklu bulunan Alman vatandaşlarının son dönemdeki tahliyeleri iyi bir işaret. Ancak Die Welt gazetesi muhabiri Deniz Yücel ile ilgili büyük endişe devam ediyor. Türkler Yücel'in durumunun bizim için ne kadar önemli olduğunu biliyor” diye konuştu. (www.hurriyet.com.tr/komsuluga-sigar-mi-bu-40691117)